

**Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIB-103/15-B

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Mateřská škola, Brno, Kamenáčky 28
Sídlo	Kamenáčky 28/3838, 636 00 Brno
E-mail právnické osoby	mskamenacky@volny.cz
IČO	60555220
Identifikátor	600106799
Právní forma	příspěvková organizace
Zastoupená	Dagmar Styxovou, ředitelkou školy
Zřizovatel	Statutární město Brno, Městská část Brno-Židenice
Místo inspekční činnosti	Kamenáčky 28, Brno
Termín inspekční činnosti	21. – 23. leden 2015

Inspekční činnost byla zahájena předložením Pověření k inspekční činnosti ředitele Mateřské školy, Brno, Kamenáčky 28 (dále „škola“ nebo „MŠ“) dne 21. ledna 2015.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného mateřskou školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Škola s nejvyšším povoleným počtem 75 dětí vykonávala činnost mateřské školy a školní jídelny. Nacházela se v klidném prostředí v blízkosti starší zástavby panelových domů. Sídli v účelové jednopodlažní budově, v jejímž suterénu byla umístěna rozvozová školní

kuchyně. Na budovu navazovala školní zahrada, která poskytovala dětem příležitosti k pozorování a zkoumání přírody (např. záhonky se zeleninou, květinami). Také okolí školy dávalo mimořádné příležitosti k tematickým vycházkám s ekologickým zaměřením (např. kopec Bílá hora, národní přírodní památka Stránská skála). Začleňování environmentálních principů do vzdělávání akceptovala i filozofie *Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání* (dále „ŠVP PV“) s názvem „Cesta za poznáním“. Ředitelka školy ho vydala s platností od 1. září 2014 do 31. srpna 2017. Naplňování ŠVP PV zajišťovalo spolu s dětmi 6 odborně kvalifikovaných pedagogických pracovníků včetně ředitelky školy. Tři z nich měly navíc vysokoškolské vzdělání.

Škola měla 3 věkově smíšené třídy a v době inspekční činnosti byla plně obsazena. Z celkového počtu dětí mělo 5 odklad povinné školní docházky, 27 bylo ve věku 5-6let a 4 měly cizí stání příslušnost. Počet žádostí o přijetí dětí k předškolnímu vzdělávání pro školní rok 2014/2015 výrazně převyšoval počet volných míst ve škole. Její ředitelka nepřijala z počtu podaných 93 žádostí 83 dětí.

MŠ umožňovala dětem dle zájmu jejich rodičů účast v kroužcích, které nebyly součástí ŠVP PV. Jednalo se o keramiku realizovanou kmenovými učitelkami MŠ a angličtinu, kterou prováděli externí lektori za úplaty. K výchově ke zdraví dětí a k rozvoji jejich tělesné zdatnosti přispívaly pravidelně zaměřené aktivity, a to „škola v přírodě“ a „sportík“. Provoz školy byl od 6:30h do 16:30h. Měsíční výše úplaty za předškolní vzdělávání byla ve školním roce 2014/2015 stanovená pro děti s celodenní docházkou ve výši 590 Kč.

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacího programu

Ředitelka školy byla jmenována do funkce k 1. červenci 2009 na základě konkurzního řízení. Pro výkon funkce splňovala kvalifikační předpoklady. Předností jejího řízení byla dobrá znalost místních podmínek a prostředí školy, protože v ní pracovala několik let jako učitelka. V průběhu tří let se hodně vzdělávala, poznatky a svoji odbornost účelně uplatňovala v praxi. Zodpovědně si plnila všechny povinnosti stanovené příslušnými ustanoveními školského zákona. Pečlivě a přehledně vedla písemnou dokumentaci školy.

Od doby svého nástupu do funkce systematicky naplňovala nastavenou filozofii školy ve ŠVP PV, který byl zpracován v souladu se zásadami *Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání*. Podával jasný a ucelený obraz o MŠ, o způsobu a formách její práce a poskytovaném vzdělávání. Škola přistupovala k ŠVP PV jako k otevřenému dokumentu, a proto věnovala jeho realizaci a následnému vyhodnocování dostatečnou pozornost. O tom svědčila i mimořádně účinná hospitační činnost, která dávala učitelkám kvalitní zpětnou vazbu o své práci s dětmi. Ředitelce školy navíc poskytovala velké množství informací nezbytných k odbornému vedení pedagogických pracovníků a ke zvyšování kvality vzdělávání. K němu také ředitelka školy nastavila učitelkám efektivní systém kolegiální pomoci formou vzájemných hospitací a sebehodnocení. Důraz kladla i na další profesní růst učitelek, který podporoval dobře zpracovaný plán jejich sebevzdělávání.

Organizační struktura školy podporovala účinné řízení. Vnitřní informační systém byl funkční. Všechny pracovníce měly účelně vymezené kompetence, jen některé učitelky neměly k nastavené organizaci vzdělávání promyšleně rozvrženou přímou pedagogickou činnost.

Pro naplňování ŠVP PV vytvořila ředitelka školy odborný pracovní tým. Její promyšlená personální strategie byla velmi dobrým předpokladem pro zvyšování kvality vzdělávání. Vytvořené personální obsazení bylo při uplatňovaném způsobu práce efektivní.

Přínosem pro naplňování ŠVP PV byly v roce 2013 finanční prostředky, které škola využívala ze státního rozpočtu, z úplaty za předškolní vzdělávání a zejména od zřizovatele. Ten se aktivně podílel na zlepšování věcného zázemí pro vzdělávání dětí. Moderně vybavený interiér školy dokládá, že finanční prostředky byly využívány ve prospěch vzdělávání dětí. Celkově příjemný estetický dojem ve všech prostorách školy umocňovaly autentické dětské výtvarné práce, pořádek a čistota. Třidy byly dostatečně prostorné a jejich prostředí působilo harmonicky a pracovně. Nábytek byl účelový a byl promyšleně uspořádán tak, aby děti měly co nejvíce prostoru pro spontánní pohybové činnosti. Motivačně zaměřené hrací kouty poskytovaly dostatek příležitosti k různým aktivitám. Vybavení rozmanitými učebními pomůckami, hračkami bylo efektivně využíváno pro činnosti dětí. Vytvářelo velmi dobré podmínky pro jejich osobnostní rozvoj a pro rozvíjení jejich zájmů. Velmi kvalitní bylo vybavení speciálním didaktickým materiálem pro rozvoj smyslů, řeči, matematických schopností aj. Výrazným pozitivem bylo velké množství tělovýchovných, výtvarných a hudebních pomůcek, konstruktivních stavebnic. K podpoře rozvoje klíčových kompetencí dětí v environmentální oblasti přispívalo specifické vybavení tříd pro pracovní, pěstitelské a chovatelské činnosti (koutek živé přírody, encyklopedie, globusy, mapy, lupy pro pozorování). Vše bylo přehledně uspořádáno a v přímém dosahu dětí. Dětský sedací nábytek umožňoval variabilitu v jeho uspořádání. Podporoval správné sezení dětí. Pro jejich vzdělávání zajišťovala škola bezpečné prostředí.

V posuzované oblasti převažoval nadstandardní stav. Ve vztahu ke vzdělávacímu procesu byl účinný kontrolní a hospitační systém. Realizaci ŠVP PV podporovalo velmi dobré personální obsazení školy a její materiální podmínky.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacímu programu

Vzdělávání probíhalo v podnětném, zajímavém a obsahově bohatém prostředí. Pozitivní dopad na jeho průběh mělo také věkově smíšené složení tříd, které dětem umožňovalo sociální učení přirozenou nápodobou. Zdravý vývoj dětí podporovala nabídka odpovídajícího množství ovoce, zeleniny, pitný režim, dodržování vhodných intervalů mezi jídly, dostatečně dlouhý pobyt venku a pravidelné zařazování pohybových aktivit. Malou pozornost MŠ věnovala respektování individuální potřeby spánku a odpočinku dětí a mnohdy správnému držení lžice. Úspěšnosti při naplňování cílů ŠVP PV napomáhala nastavená organizace průběhu vzdělávání. Po většinu dopoledne na sebe vzdělávací činnosti přirozeně navazovaly a vzájemně se prolínaly.

Uplatňované metody a formy práce dávaly dětem velké příležitosti využít bohaté nabídky kvalitních hraček i pomůcek. Obsah učení byl dětem ponejvíce předkládán jako problém k řešení, umožňoval rozvíjet schopnost samostatně nalézat řešení, přirozené souvislosti, vazby a vztahy a pochopit smysluplnost získaného poznatku nebo dovednosti pro život. Didaktický styl vzdělávání byl většinou založen na principu aktivní účasti dětí a vzdělávací nabídky, která byla ve všech třídách velmi pestrá. Důsledně ale nerespektovala individuálně různé potřeby jednotlivých dětí. Pozitivní hodnocení výsledků a projevů posilovalo jejich sebevědomí, poskytovalo jim zpětnou vazbu o úspěšnosti a možnostech zlepšování. Výrazným kladem bylo, že vzdělávání probíhalo v pozitivním komunikačním prostředí. Učitelky přijímaly děti se značnou mírou tolerance a důvěry. Děti v projevech neomezovaly a vytvářely jim bezpečné klima. Komunikovaly s nimi vstřícně a téměř vždy tzv. „z očí do očí“. Kladly jim otevřené otázky a následně dětem poskytovaly dostatek času na přemýšlení a odpověď. Podporovaly je ve slušném, ohleduplném a respektujícím se chování vůči ostatním. Důsledně je vedly k dodržování pravidel, k uklidnění hraček a při všech činnostech k maximální samostatnosti. Zatím se však nedařilo učit děti formou

nezávislé dětské hry na základě svého zájmu a vlastní volby. Při herních aktivitách do nich zatím učitelky nevstupovaly jako partneři a smysluplně je nerozvíjely. U nejstarších dětí MŠ zavedla vhodný systém jejich přípravy na přechod do základního vzdělávání. Významně k tomu přispívaly i tzv. *Edukativně stimulační skupiny*, které škola organizovala pro děti za přítomnosti jejich rodičů. Z dětských reakcí bylo patrné vnitřní uspokojení, které mělo pozitivní vliv na dodržování psychohygienických zásad. Zatím nebyla dostatečně respektována individuální potřeba spánku jednotlivých dětí.

V této oblasti převažoval funkční stav. Česká školní inspekce (dále „ČŠI“) hodnotila pozitivně podporu dětí v získávání dovedností k řešení problému, jejich vedení k samostatnosti, k přirozenému dodržování pravidel a pedagogický styl učitelek, který se projevoval jejich naslouchající komunikací s dětmi.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k vzdělávacímu programu

Hlavní výsledky vzdělávání dětí měly celkově velmi dobrou úroveň, která odpovídala očekávaným výstupům stanoveným v ŠVP PV. Směřovaly především k naplňování kompetencí k řešení problému, komunikativních, sociálních a personálních včetně kompetence činnosti a občanské.

Děti si dokázaly poradit při řešení vzniklých situací ve třídě, v případě potřeby se nebály obrátit s prosbou o pomoc na učitelky. Ve třídách dodržovaly pravidla soužití. Běžně poznaly, zda bylo některé z nich porušeno. Děti se neprosazovaly na úkor druhého a starší děti ochotně pomáhaly mladším, pokud jejich pomoc potřebovaly. Všechny děti se chovaly zdravě sebevědomě a otevřeně. Hovořily přiměřeně hlasitě, bez zábran a bohatým jazykem. Vzájemně si naslouchaly a uměly vyřídít vzkazy. Dovedly slovně vyjádřit své potřeby i přání, dokázaly upozornit na to, co je jim nepříjemné. Přirozeně vyprávěly zážitky ze svého domova, uměly vyjmenovat členy rodiny. Zvládaly reprodukovat říkanky a jednoduché dramatické role. Uměly pojmenovat věci kolem sebe. Dokázaly označit základní druhy ovoce a zeleniny, některé znaly i názvy méně obvyklých druhů zeleniny. Měly povědomí o významu zdravé výživy, o prospěšných potravinách. Děti zvládaly samostatně jednoduché praktické činnosti související s péčí o živočichy, systematicky třídily odpad a zajímaly se o děje v přírodě. Úspěšné byly i při činnostech zaměřených na rozvoj jemné a hrubé motoriky. Zvládaly základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci včetně zdolávání překážek.

Znalosti a dovednosti, které nejstarší děti při činnostech prokazovaly, byly na úrovni potřebné k úspěšnému přechodu k základnímu vzdělávání. Při práci s didaktickými pomůckami prokazovaly velmi dobrou prostorovou představivost. Správně třídily předměty podle zadaných kritérií, postihovaly rozdíly, protiklady, znaly barvy. Uměly skládat obrázky z několika tvarů, vyjmenovat číselnou řadu a porovnat počet prvků. Dovedly se orientovat v prostoru a v čase. Rozuměly časoprostorovým pojmům (např. nad, pod, dole nahoře). Znaly svou adresu, jméno, někteří ho uměly i napsat.

Při realizovaných aktivitách děti dokázaly dobře pracovat se svými možnostmi a limity. Pro společné činnosti si volily kamarády a domlouvaly se s nimi na společné hře. Vysoká byla jejich míra spolupráce jak v menších, tak i větších skupinkách. Rutinní každodenní dovednosti zvládaly všechny děti na výborné úrovni. Při všech činnostech prokazovaly mimořádnou samostatnost. Návyky sebeobsluhy a většinou i zdvořilosti uplatňovaly přirozeně a měly je zvnitřnělé. Dovedly požádat o velikost porce jídla, nalávaly si polévku v přiměřeném množství, které snědly.

Úroveň výsledků vzdělávání si škola pravidelně zjišťovala prostřednictvím evaluačního nástroje. Získané poznatky ale nedokázala patřičně využít pro důslednou přípravu individualizované vzdělávací nabídky.

Přínosem pro školu byla dobrá spolupráce s rodiči a propracovaný systém odborné spolupráce se školským poradenským zařízením v péči o děti s odkladem školní docházky. O činnosti a organizaci školy byli rodiče informováni na třídních schůzkách, o pokrocích v rozvoji a učení svých dětí při každodenním kontaktu s učitelkami, v případě potřeby na tzv. hovorových hodinách. MŠ čerpala názory od rodičů i z dotazníků. Tradičními akcemi školy byly tzv. *Slavnost světylek, výtvarné dílničky*.

V posuzované oblasti převažoval nadstandardní stav, škola dosahovala velmi dobrých výstupů podle ŠVP PV a RVP PV.

Závěry

- a) *Pozitiva byla shledána v účinném řízení školy, jejím odborně kvalifikovaném personálním zajištění, v kvalitních materiálních podmínkách a v celkových výsledcích vzdělávání dětí. ČŠI kladně hodnotila vedení dětí k samostatnosti, k sebeobslužným a sociálním dovednostem a k řešení problému. Velmi dobré materiální podmínky byly vytvořeny díky efektivní spolupráci školy se zřizovatelem.*
- b) *ČŠI doporučuje škole zaměřit se na využití záznamů o dětech ve prospěch individualizované vzdělávací nabídky.*
- c) *Od předchozí inspekční činnosti v roce 2004 došlo ke změně ředitelky školy, k výrazné obměně pedagogického sboru, zlepšení materiálních podmínek a ke zvýšení úrovně vzdělávání.*

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. *Zřizovací listina příspěvkové organizace č. j. 09158950 ze dne 29. září 2009*
2. *Výpis z rejstříku škol a školských zařízení datum tisku 5. ledna 2015*
3. *Žádost o povolení výjimky z počtu dětí a souhlasné stanovisko odboru sociální péče, školství a kultury Úřadu městské části Brno – Židenice ze dne 18. července 2005*
4. *Jmenování do funkce s účinností od 1. července 2009 ze dne 4. června 2009, Prodloužení funkčního období ředitelky školy o dalších šest let ze dne 28. května 2014, Kvalifikační studium pro ředitele škol a školských zařízení ze dne 18. května 2010*
5. *Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání s názvem „Cesta za poznáním“ platný od 1. září 2014 do 31. srpna 2017, č. j. 152/2014, Roční plán práce školní rok 2014/2014 – Plán porad, Přehled dalšího vzdělávání, Třídní vzdělávací program a Evaluace tematických částí vedené ve školním roce 2014/2015, týdenní plány vedené v jednotlivých třídách ve školním roce 2014/2015*
6. *Diagnostika a Portfolia dětí vedená ve školním roce 2014/2015, Kritéria hodnocení dítěte podle klíčových kompetencí vedených ve školním roce 2014/2015, Evaluace 2012/2013 – Evaluace třídního vzdělávacího programu, Evaluace školního vzdělávacího programu, Evaluační zpráva hodnocení dílčích cílů jednotlivých bloků školní rok 2012/2013, Kritéria hodnocení dílčích cílů jednotlivých bloků, Kritéria podmínek předškolního vzdělávání, sebehodnocení učitelek*
7. *Zápisy z pedagogické a provozní porady vedené od 29. srpna 2012 do data kontroly*
8. *Organizační řád školy část Školní řád mateřské školy s účinností od 1. září 2013 a Dodatek č. 1 (podpisy všech zaměstnanců školy), Organizační řád školy s účinností od 1. září 2014 včetně organizační struktury ze dne 24. srpna 2014, Vnitřní směrnice*

o úplatě za předškolní vzdělávání č. j. 153/2014 s účinností 1. září 2014, Pracovní doba pedagogických pracovníků MŠ platná pro školní rok 2014/2015

9. Třídní kniha vedená ve školním roce 2014/2015 do data kontroly ve třídě „motýlků“, „berušek“, „včelek“
10. Školní matrika - Evidenční list pro dítě v mateřské škole (75 ks), Seznam dětí jednotlivých tříd platný pro školní rok 2014/2015
11. Doklady o dosaženém nejvyšším vzdělání pedagogických pracovníků MŠ (6 ks), osvědčení o dalším vzdělávání učitelek vedená od školního roku 2012/2013 do data inspekce, Další vzdělávání pedagogických pracovníků s činností od 1. září 2014 (plán samostudia), Plán vzdělávání pedagogických pracovníků na školní rok 2014/2015 a Skutečnosti vzdělávání pedagogických pracovníků na školní rok 2014/2015“
12. Žádost o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání, Kritéria řazení k přijímacímu řízení, Seznam dětí v jednotlivých třídách (3 kusů), Dohoda o docházce a stravování dítěte v mateřské škole uzavřená mezi mateřskou školou a zákonným zástupcem dítěte, Rozhodnutí o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání vedené ve školním roce 2014/2015 (75 ks), Přehled docházky dětí vedený ve školním roce 2014/2015
13. Plán kontrolní činnosti ředitelky školy ze dne 25. srpna 2014, Průběh kontrolní a hospitační činnosti ředitelky – bez datování, Kontrolní činnost – Závěry ze všech tříd ze dne 22. října 2014, Záznamový arch pro hospitaci vedený od školního roku 2012/2013 do data inspekce, Zápisy ze vzájemných hospitací vedené od školního roku 2012/2013 do data inspekce
14. Inspekční zpráva č. j. ČŠI-14-1084/04-11026 ze dne 27. října 2004
15. Vyhodnocení dotazníků ze školní rok 2012/2013 (rozdáno 66 dotazníků, vráceno 32), Zápis z třídní schůzky ze dne 9. září 2014 včetně prezenčních listin zákonných zástupců (seznámení se školním řádem), Hovorové (konzultační) hodiny pro přihlášené rodiče dětí na 26. ledna 2015
16. Hospodářská dokumentace vedená v kalendářním roce 2013 - Výkaz zisku a ztráty sestavený k 31. 12. 2013, Finanční vypořádání dotací poskytnutých krajům ze dne 7. ledna 2014, Rozvaha příspěvkové organizace sestavená k 31. 12. 2013, Výpis zkrácené hlavní knihy ze dne 18. ledna 2014
17. Kniha úrazů dětí, žáků a studentů založena ke dni 1. září 2013 (5 evidovaných úrazů do data inspekce), Směrnice č. 13 pro hodnocení a prevenci rizik z 1. července 2014, Záznam o provedení provozní kontroly před použitím tělovýchovných, sportovních a hracích prvků ve školním roce 2014/2015, Provozní řád s účinností od 1. září 2013, Revizní zpráva ze dne 21. listopadu 2014 (tělovýchovné nářadí)
18. S 1-01 Výkaz o mateřské škole podle stavu k 30. 9. 2014, datum tisku 5. ledna 2015

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.b@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole, jichž se týká, a v Jihomoravském místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce.

Mgr. Marie Koutná, školní inspektorka

Mgr. Marie Koutná v. r.

PaedDr. Jiřina Götzová, školní inspektorka

PaedDr. Jiřina Götzová v. r.

V Brně 30. ledna 2015

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Dagmar Styxová, ředitelka školy

Dagmar Styxová v. r.

V Brně 30. ledna 2015